

ЗНАЧЕННЯ КРЕДИТНОГО МЕХАНІЗМУ У СТИМУЛЮВАННІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

*М.І. Хмелярчук, канд. екон. наук, доц.,
О.П. Павлишин, старший викладач,
Львівський банківський інститут НБУ*

Трансформаційні процеси, що відбуваються в Україні та пов'язані з переходом від адміністративної до стимулюючої моделі державного регулювання регіонального розвитку, передбачають застосування ефективних механізмів стимулювання економічного розвитку регіонів. За таких умов особливо актуальним є формування механізмів фінансування економічного розвитку регіонів, в основі якого раціональне використання фінансових ресурсів на основі ефективного використання внутрішнього ресурсного потенціалу регіону. Йдеться про доцільність ширшого використання кредиту як механізму додаткового фінансового забезпечення реалізації державної регіональної політики, що передбачає фінансування проектів на поворотній та платній основі.

Однак численні економічні дослідження та статистичні дані свідчать про недостатній розвиток кредитного сектора та його нездатність задовольнити зростаючі вимоги до кредитних вкладень як реального сектора економіки, так і населення України. Крім того, спостерігаються значні територіальні диспропорції щодо забезпечення кредитними послугами окремих регіонів, зосередження переважної частки кредитних ресурсів у декількох промислово розвинутих областях та їх вимивання з інших регіонів. Це призводить до того, що економіка останніх не отримує належного обсягу кредитних вкладень, а кредит не виконує притаманних йому функцій в суспільстві.

Підтвердженням сказаного є звітні матеріали Львівського територіального управління Національного банку України, що засвідчують динамічне зростання в регіоні розриву між обсягами залучених депозитів та наданих кредитів банківськими установами області: 2000 р. – 274,4 млн. грн.; 2001 р. – 333,5 млн. грн.; 2002 р. – 522,5 млн. грн.; 2003 р. – 1059,5 млн. грн. Наведені дані дають підстави стверджувати, що в області існує проблема значного відпливу ресурсів за межу регіону. Очевидно, що вказані процеси негативно впливають на розвиток економіки регіону та знижують ефективність кредитної діяльності банків у регіоні.

Такий стан справ вказує на нагальну необхідність пошуку на місцевому рівні механізмів ефективного використання власних кредитних ресурсів та стримування їх витоку за межі області. На цьому шляху, на думку авторів статті, першочерговими заходами повинні стати такі:

- по-перше – формування на регіональному рівні організаційно-економічного механізму управління процесами кредитування, в основі якого ефективно використання місцевих кредитних ресурсів на базі максимального використання потенціалу фінансово-кредитних установ, функціонуючих у регіоні;
- по-друге – формування ефективно діючої кредитної політики регіону, що полягатиме у розробці та впровадженні на місцевому рівні системи заходів, спрямованих на фінансову підтримку розвитку економіки регіону

шляхом планомірного формування та спрямування місцевих кредитних ресурсів у стратегічні сектори економіки регіону;

- по-третє – широке впровадження у діяльність кредитних установ прогресивних технологій кредитування та послуг кредитного характеру з метою диверсифікації кредитних вкладень за видами та в розрізі позичальників, а також з метою всебічного задоволення фінансових потреб суб'єктів господарювання та фізичних осіб регіону.

Вказані заходи, на наш погляд, сприятимуть посиленню стимулюючого впливу кредиту на розвиток економіки регіону та країни в цілому, а також сприятимуть виконанню кредитним механізмом притаманних йому функцій в суспільстві.

Хмелярчук, М.І. Значення кредитного механізму у стимулюванні економічного розвитку регіонів [Текст] / М.І. Хмелярчук, О.П. Павлишин // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-11 листопада 2005 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2005. - Вип. 8. - С. 34.